

DA

DA

DA

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 1.4.2009
KOM(2009) 146 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

Anden overvågningsrapport om strukturomlægninger i stålsektoren i Bulgarien og Rumænien

1. INDLEDNING

I denne rapport beskrives de fremskridt, de bulgarske og rumænske stålvirksomheder har gjort i 2007 med hensyn til strukturomlægningen af deres aktiviteter set i forhold til de krav, der er fastsat i de specifikke kapitler i Europaaf-talen og tiltrædelsestraktaten:

- protokol nr. 2 til Europaaf-talen¹, som bl.a. vedrører strukturomlægningen inden for den bulgarske stålindustri, og afgørelse nr. 3/2006 af 29. december 2006² truffet af Associeringsrådet EU-Bulgarien om ændring af protokol nr. 2 til Europaaf-talen (om forlængelse af strukturomlægningsperioden til 2008) og
- bilag VII til tiltrædelsestraktaten³, som bl.a. vedrører strukturomlægningen inden for den rumænske stålindustri.

Selv om statsstøtte til strukturomlægninger inden for stålindustrien udtrykkeligt er forbudt i henhold til EU-lovgivningen, erklærede EU sig indforstået med overgangsordninger for visse former for støtte, som ville give disse nye medlemsstater mulighed for at afslutte denne proces med et minimum af sociale og markedsmæssige konsekvenser.

I ovennævnte protokol og bilag fastlægges rammerne for en overgangsordning (indtil udgangen af 2008) for statsstøtte til strukturomlægninger i stålsektoren. Endvidere fastlægges detaljerede forpligtelser for Kommissionens overvågning og rapportering.

Den 12. august 2008 vedtog Kommissionen den første overvågningsrapport vedrørende 2006⁴. Nærværende rapport vedrører de resultater, der blev opnået i 2007 og, i det omfang det er relevant, vigtige elementer i udviklingen i 2008. Denne rapport er baseret på oplysninger fra de respektive myndigheder og på en evaluering, foretaget af en uafhængig konsulent. Den vil blive fulgt op af en slutrapport i 2009, som vedrører udviklingen i 2008.

2. RESULTATERNE AF OVERVÅGNINGSPROGRAMMERNE FOR BULGARIEN OG RUMÆNIEN

2.1. Bulgarien

Den eneste virksomhed, som er omfattet af det nationale strukturomlægningsprogram og overvågningsordningen er Kremikovtzi.

a) Situationen i 2007

2.1.1. Overvågning af de vigtigste kriterier for strukturomlægningen

Statsstøtte

Størstedelen af det tilladte beløb blev udbetalt i 1999, og resten blev ydet til virksomheden i 2004 i form af sanering af gæld til gas- og elektricitetsleverandører. Kremikovtzi betalte disse forpligtelser regelmæssigt i 2007.

Ifølge de oplysninger, som Kommissionen råder over, blev der ikke ydet statsstøtte til andre stålvirksomheder end Kremikovtzi.

Kapacitetsnedskæring

¹ EFT L 358 af 31.12.1994, s. 3-222.

² UE-BG 1909/06 – afgørelse nr. 3/2006.

³ EUT L 157 af 21.6.2005, s. 3-393.

⁴ KOM/2008/511.

Det var forventet, at blokvalseværket ville blive lukket i juli 2007, men ifølge oplysninger fra de bulgarske myndigheder blev driften indstillet i februar 2008, og værket er nu ved at blive demonteret. Trådvalseværket blev taget ud af drift i 2007 og er også under demontering. Efter planen skal begge værker nedlægges definitivt i overensstemmelse med den relevante EU-lovgivning⁵ inden udgangen af strukturomlægningsperioden.

Rentabilitet

Kommissionen har haft problemer med at få egnede og sammenhængende finansielle oplysninger om virksomheden. På trods af gentagne anmodninger har virksomheden ikke givet de bulgarske myndigheder og Kommissionen endelige og fuldstændige oplysninger for hele 2007 eller om driftsudviklingen i første halvår af 2008. De ufuldstændige regnskaber viste imidlertid et negativt finansielt resultat for 2007, hvilket betragtes som manglende overholdelse af de rentabilitetsforpligtelser⁶, som blev vedtaget i virksomhedens interne forretningsplan. Resultatet -11,1 % EBITDA og -20,7 % EBIT er endnu dårligere end i 2006.

Produktivitet

Produktiviteten blev ikke forbedret ret meget i forhold til 2006 og udgjorde kun 30 % af produktiviteten på sammenlignelige europæiske stålværker. Dette påvirker virksomhedens effektivitet i negativ retning.

Omkostningsbegrænsninger

Selv om de faktiske priser ved indkøb af råmaterialer i 2007 var i overensstemmelse med markedsudviklingen, blev de påvirket i negativ retning af de manglende finansielle ressourcer og således af strengere betingelser indført af råmaterialeleverandørerne. De faktiske værdier lå i gennemsnit 32 % over overslagene i forretningsplanen.

På grund af lav kapacitetsudnyttelse i 2007 (gennemsnitligt 50 %) lykkedes det ikke for Kremikovtzi at reducere forbruget af råmaterialer pr. produceret enhed. På nogle områder, f.eks. energi og forbrug af materialer, vil de nødvendige omkostningsbegrænsninger kun kunne opnås på længere sigt, hvis der investeres i modernisering. På grund af kapitalmangel blev der investeret mindre end forventet. I Kremikovtzi udgjorde de teknologiske investeringer i 2007 i alt 38 % af det mål, der var fastsat i forretningsplanen. Samtidig beløb miljøinvesteringerne sig til kun 10 % af målet i forretningsplanen.

b) Udvikling i 2008

I august 2008 meddelte de bulgarske myndigheder Kommissionen, at Kremikovtzi var erklæret insolvent.

2.1.2. Miljøbeskyttelse

Bulgarien ansøgte om en overgangsperiode med hensyn til anvendelsen af direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening⁷. Kremikovtzi fik dispensation til først at have en fuldt koordineret tilladelse senest den 30. oktober 2007 med en bindende tidsplan for fuld overholdelse af kravene senest den 31. december 2011. I april 2007 forelagde

⁵ Kommissionens beslutning nr. 3010/91/EKSF, EFT L 286 af 16.10.1991, s. 20.

⁶ Rentabilitet indebærer, at virksomhederne igen kommer til at give stabilt overskud, når strukturomlægningsperioden er forbi. På baggrund af mangeårig praksis finder Kommissionen, at virksomhederne bør opnå:

- et rimeligt driftsoverskud: dvs. et EBITDA (resultat før renter, skat, af- og nedskrivninger) i forhold til omsætningen på mindst 10 % for ikke-integrerede stålvirksomheder og 13,5 % for integrerede værker
- et minimumsafkast: dvs. EBIT (resultat før renter og skat) skal være mindst 1,5 % af omsætningen.

⁷ Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996, EFT L 257 af 10.10.1996, s. 26.

EMEPA sin beslutning om ikke at udstede en integreret tilladelse til Kremikovtzi. Virksomheden indsendte en ny ansøgning i maj 2007. Den officielle frist for udstedelse af tilladelse var senest den 21.10.2008.

2.2. Rumænien

2.2.1. Overvågning af de vigtigste kriterier for strukturomlægningen

Statsstøtte

Ifølge de oplysninger, som Kommissionen råder over, blev der ikke ydet statsstøtte til andre stålvirksomheder end dem, som er opført på listen i bilag VII til trædelsestraktaten⁸.

Kapacitetsnedskæring

Det fremgår af Kommissionens oplysninger, at kapacitetsnedskæringerne for 2007 – værket i Arcelor Mittal Hunedoara – er blevet gennemført som planlagt. Produktionen i anlæggene i Hunedoara til fremstilling af lette profiler og valsetråd blev indstillet i begyndelsen af 2008 på grund af den ændrede industristrategi. Når ovennævnte anlæg er blevet definitivt nedlagt⁹, opfylder Rumænien de forpligtelser med hensyn til kapacitetsnedskæringer, der er fastsat i tiltrædelsestraktaten.

Yderligere blev der foretaget lukning af en forældet kapacitet på TMK Resita, som ikke var omhandlet i tiltrædelsestraktaten, nemlig blokvalseværket, som blev lukket sidst i 2007.

Rentabilitet

Hovedformålet med strukturomlægningen og med alle de tiltag, som er planlagt i de nationale strukturomlægningsprogrammer, er at gøre de begunstigede virksomheder rentable under normale markedsvilkår. Overvågningen har indtil nu vist, at nogle af de planlagte tiltag med henblik på at gøre de begunstigede virksomheder rentable er blevet sat i værk, f.eks. lukning af ineffektiv kapacitet, ændringer i beskæftigelsesstrategien (udskillelse af hjælpevirksomheder, udlicitering af andre aktiviteter end kerneaktiviteter) og modernisering af organisationen og ledelsen.

To virksomheder, Arcelor Mittal Hunedoara og Mechel Campia Turzii, oplevede betydelige tab i 2007, som var værre end deres resultat i 2006. De resterende fire virksomheder øgede deres driftsindtægter i forhold til 2006. Alle seks har et EBITDA på mellem -2,2 % og 12,8 %, hvor målet er 10,0 %, og et EBIT på mellem -6,0 % og 7,3 %, hvor målet er 1,5 %. Overholdelsen af de fastsatte kriterier for rentabilitet for alle virksomheder levede dog stadig ikke op til de mål, der er vedtaget i de respektive forretningsplaner.

Produktivitet

Det faktiske beskæftigelsesniveau i stålindustrien blev nået som planlagt. Beskæftigelsesniveauet i stålsektoren i 2007 (38 186 personer) udgjorde 85 % af det forventede tal i det nationale reformprogram, når der tages højde for det gennemsnitlige årlige medarbejderantal. Ifølge oplysninger fra de overvågede virksomheder ville arbejdsstyrkens niveau i 2008 repræsentere 78 % af målsætningen for året. De begunstigede virksomheders gennemsnitlige produktivitet er dog stadig kun 50 % af den internationale standard¹⁰. Der er store forskelle på virksomhedernes produktivitet. Kun Tenaris Donasid lever op til målene og

⁸ EUT L 157 af 21.6.2005, s. 3-393.

⁹ Beslutning nr. 3010/91/EKSF, EFT L 286 af 16.10.1991, s. 20.

¹⁰ Over 600 termomekanisk varmvalsedede produkter pr. mand pr. år på integrerede værker, over 800 termomekanisk varmvalsedede produkter pr. mand pr. år på ikke-integrerede stålværker.

er næsten på linje med internationale standarder. Hovedårsagen til, at produktiviteten ikke følger beskæftigelsesudviklingen er, at produktionsniveauet er lavere i forhold til 2006.

Det er nødvendigt, at alle virksomheder intensiverer deres indsats for at øge produktionen, hvis den produktivetsforbedring, som foreskrives i protokollen, skal opnås. Med undtagelse af TMK Resita og Tenaris Donasid synes der at være potentiale for yderligere forbedringer i beskæftigelsesniveauet.

Omkostningsbegrænsninger

På nogle områder, f.eks. energi og forbrug af råmaterialer, kan de nødvendige omkostningsbegrænsninger kun opnås på længere sigt, hvis der investeres i modernisering. I 2007 udgjorde de teknologiske investeringer mellem 110 og 1 500 % (for TMK Resitas vedkommende) af det mål, der var fastsat for året. Samtidig udgjorde miljøinvesteringerne mellem 75 og 2 500 % (for Tenaris Donasids vedkommende) af målet. Selv om Mittal Steel Hunedoara næsten nåede sit mål for 2007, beløb dets miljøinvesteringer i perioden 2004-2007 sig kun til 54 % af det forventede tal i forretningsplanen.

Selv om de begunstigede virksomheder har udarbejdet og gennemført investeringsprogrammer, viser de fleste af regnskaberne stadig omkostninger, som indikerer, at investeringsprogrammerne ikke har ført til driftsmæssige forbedringer. På de fleste værker er forbruget af råmaterialer, arbejdskraftomkostningernes andel af de samlede omkostninger og energiforbruget meget højere end de internationale standarder. Salgspriserne kompenserede for visse anlægs vedkommende for den manglende driftsmæssige effektivitet.

2.2.2. *Miljøbeskyttelse*

Tiltrædelsestraktaten indeholder en overgangsordning og fastsætter en liste over anlæg, der har dispensation fra at overholde direktivet om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC) indtil december 2014. De angivne stålvirksomheder Mittal Steel Galati, Mittal Steel Hunedoara, Mechel Targoviste og Mechel Campia Turzii opnåede allerede integreret overgangstilladelse i henhold til IPPC-direktivet i 2007 eller 2006 (Mittal Steel Hunedoara). Disse overgangstilladelser er gyldige indtil 31. december 2014 (2012 for Mechel Targovistes vedkommende) og omfatter det miljøinvesteringsprogram, der skal iværksættes inden for tilladelsens gyldighedsperiode.

Andre virksomheder, som ikke er omfattet af listen over virksomheder, der nyder godt af en sådan overgangsperiode, har skullet opfylde kravene i lovgivningen ved tiltrædelsen.

3. HOVEDKONKLUSIONER

3.1. Bulgarien

I 2007 blev der ikke rettet op på Kremikovtzis udvikling, som allerede i 2006 var utilfredsstillende. Resultaterne for 2007 viste yderligere manglende overholdelse af målene for strukturomlægningen, som er fastsat i protokollen vedrørende rentabilitet, teknologi- og miljøinvesteringer, salg, omkostningsreduktion og produktivitet. Denne situation blev bekræftet af de bulgarske myndigheder, som informerede Kommissionen om, at gennemførelsen af forretningsplanen for Kremikovtzi blev afbrudt 6. august 2008, efter at virksomheden var erklæret insolvent, og byretten i Sofia havde indledt konkursprocedure.

I afgørelse af 29. december 2006 truffet af Associeringsrådet EU-Bulgarien om ændring af artikel 3 i tillægsprotokollen til Europaaf-talen hedder det, at "*hvis det af kontrollen med gennemførelsen af omstruktureringsprogrammet og planerne fremgår, at de relevante betingelser i protokol nr. 2 til Europaaf-talen og de vigtigste omstruktureringsforanstaltninger, herunder alle investeringer, der er gennemført, ikke er*

blevet opfyldt [...], inddriver Bulgarien hos modtageren al støtte, der er ydet i strid med disse betingelser før eller efter landets tiltrædelse af Den Europæiske Union."

I henhold til ovennævnte afgørelse af Associeringsrådet EU-Bulgarien er Bulgarien forpligtet til at kræve støtten tilbagebetalt, hvis de relevante betingelser i protokol 2 til Europaaftalen og de vigtigste omstrukturingsforanstaltninger, herunder alle investeringer, der er gennemført, ikke er blevet opfyldt. Insolvenserklæringen er en klar indikation af, at virksomheden ikke er blevet rentabel og sandsynligvis ikke vil blive rentabel inden udgangen af 2008. I den forbindelse bør Kommissionen holdes underrettet om udviklingen i insolvensproceduren og især om kravet om tilbagebetaling af statsstøtte.

3.2. Rumænien

De finansielle resultater, der blev opnået i 2007, lever endnu ikke fuldt op til forretningsplanernes mål, eftersom fire af de seks virksomheder ikke har nået de mål, de har fastsat for EBITDA-procenten.

Resultaterne i 2007 og virksomhedernes prognoser for 2008 viser stigende indtægter og forbedret rentabilitet for alle seks begunstigede virksomheder. De større rentabilitetsændringer (fra tab til overskud), som forventes på Arcelor Mittal Hunedoara og Mechel Campia Turzii, er en særlig udfordring. For så vidt angår EF-rentabilitetsprøven forventer alle virksomhederne at opfylde EBIT-kriteriet i 2008, men kun to af dem, Arcelor Mittal Galati og TMK Resita, forventer at opfylde EBITDA-kriteriet. Derfor kræves der intensiverede bestræbelser i 2008 for at sikre en vedvarende effektivitetsforbedring i lyset af den usikkerhed, som synes at præge markederne.

På trods af de potentielle forbedringer, som de begunstigede virksomheder forventer i første halvdel af 2008, kan der kun opnås vedvarende rentabilitet, hvis virksomhederne intensiverer deres bestræbelser, især med hensyn til gennemførelsen af omkostningsreducerende strategier og udvikling af sammenhængende strategier for fremtiden.

Kommissionen minder om, at det af bestemmelserne i protokollen til tiltrædelsestraktaten med Rumænien klart fremgår, at der ikke må ydes yderligere statsstøtte til strukturomlægning. Enhver form for yderligere støtte til strukturomlægning vil derfor være uforenelig med bestemmelserne. Hvis betingelserne for allerede ydet statsstøtte, bl.a. opfyldelse af de fastsatte kriterier for rentabilitet, ikke overholdes, vil Kommissionen træffe de nødvendige foranstaltninger for, at støtten tilbagebetales.